

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
201101755-
/KJJ

Vår ref: 2011/56326

Arkivkode: 008

Dato: 06.10.2011

Høringsuttalelse om samhandlingsreformen – forslag til forskriftsendringer og nye forskrifter som følge av Prop. 91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

Vi viser til departementets høringsnotat som ble oversendt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i brev av 4. juli 2011. Frist for å avgi høringsuttalelse er torsdag 6. oktober 2011. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har samordnet Barne-, ungdoms- og familieetatens (Bufetat) uttalelse.

Innledning

Bufetat har konsentrert seg om de deler av forslaget som berører vårt ansvarsområde for barn og ungdom. Vi har ikke foretatt en mer helhetlig vurdering av forslagene.

Kapittel 7 – Institusjonsbegrepet

Vi merker oss at forslaget innebærer en tydeligere avgrensning av hvilke tiltak som skal regnes som institusjon innen helse- og omsorgssektoren. Vi støtter denne klargjøringen og viser til at det etter barnevernlovens § 4-14 c er anledning til å treffe vedtak om plassering i opplærings- og behandlingstinstitusjoner under andre lover enn barnevernloven.

Kapittel 10 - Individuell plan, koordinator og koordinerende enheter

Ved lovendring som trådte i kraft 1. januar 2010 ble barneverntjenesten pålagt en plikt til å utarbeide individuell plan for barn med barneverntiltak «dersom det anses nødvendig for å skape et helhetlig tilbud for barnet..» (lov om barneverntjenester § 3-2A). Flere høringsinstanser framhevet den gang behovet for å samordne den nærmere reguleringen av individuell plan i barnevernet med eksisterende regelverk om individuelle planer i helselovgivningen og sosialtjenesteloven. Departementet (BLD) var enig i at en samordning var ønskelig og varslet i Ot.prp. nr. 69, 2008-2009 at de ville ta med seg innspillene inn i arbeidet med å lage forskrift til § 3-2A og i et samarbeid med andre aktuelle myndigheter. Det har så langt ikke blitt gitt noen forskrift.

Mange av høringsinstansene var også opptatt av faren for ansvarspulverisering når plikten til å utarbeide, følge opp og koordinere individuell plan spres over flere sektorer uten forsøk på en tydelig avgrensning av når ansvaret går fra en sektor til en annen. Bufetats inntrykk etter endringen av

barnevernloven fra 2010 er at det lett oppstår uklarhet rundt ansvaret og at det kan føre til at det tverretatlige samarbeidet blir skadelidende. I en nylig utgitt rapport fra NOVA¹ oppgir informantene fra barnevernet blant annet at andre instanser lettere trekker seg ut så snart barnevernet er involvert.

Samhandlingsreformen legger et samordnende og overordnet ansvar for individuell plan på kommunens koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet. Bufetat er positiv til en slik klargjøring av ansvaret. Bufetat vil i tillegg påpeke behovet for at forskriftsarbeidet også foretar en grenseoppgang mellom barneverntjenestens ansvar etter barnevernlovens § 3-2A og ansvaret som tillegges koordinerende enhet i kommunen.

I Ot.prp. nr. 69, 2008-2009 er det en rekke eksempler på mulige presiseringer av ansvarsforholdene. Ett spørsmål er om barneverntjenestens ansvar for IP også gjelder der barnet primært har behov for tjenester fra helse- og sosiale etater. Et annet eksempel er om ansvaret skal skifte der det finnes utarbeidet IP før barneverntjenesten kommer inn i saken. Betydningen av hvor varig behovet for tjenester er kan også ha betydning for ansvarsforholdene. BLD har som ansvarlig departement for barnevernfeltet gitt føringer i noen av disse spørsmålene i Ot.prp. nr. 69, 2008-2009, men dette gir liten hjelp når praktisk avklaring skal skje med etater utenfor BLD's ansvarsområde.

Avsluttende merknad

Vårt hovedpoeng er at bestemmelsene om individuell plan krever samarbeid på departementalt nivå mellom sektorene for å forebygge uklarheter og ansvarspulverisering.

Med hilsen

Marit Gjærum (e.f.)
Avdelingsdirektør

Finn Kvåle
Fung. seksjonsleder

¹ Ansvarsfordeling til barns beste? Barn og unge med funksjonsnedsettelse i barnevernet, Gundersen et al., NOVA august 2011, s. 11